

Силабус навчальної дисципліни «Політична ризикологія»

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 052 Політологія
Освітня програма: Політологія (мова навчання – українська)
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Рік навчання: 2025-2026
Семестр: 3

Структурний підрозділ	Кафедра політології та філософії, історичний факультет
Викладач:	<p>ПІБ: Віннічук Ольга Василівна Посада: завідувач кафедри політології та філософії Науковий ступінь: кандидат політичних наук Вчене звання: доцент Е-mail: vinnichuk.olha@kpnpu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра політології та філософії. Профайл викладача: https://politkaf.kpnpu.edu.ua/vinnichuk-olha-vasylivna/ URL: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=A7-оЗУААААJ URL: https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-8758-5798</p>
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnpu.edu.ua/course/view.php?id=838#section-0
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	3 кредити ЄКТС / 90 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна, заочна.
Політика дисципліни	<p><u>Академічна доброчесність.</u> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnpu.edu.ua/</p> <p><u>Відвідування занять.</u> Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p> <p><u>Неформальна освіта.</u> Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені</p>

	Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view
Що будемо вивчати?	Ризики, політичні ризики, історією їх походження, методологію дослідження політичних ризиків, особливості політичних ризиків в умовах демократичної трансформації суспільства, загалом, і України, зокрема.
Чому це треба вивчати?	Мета спрямована на формування професійної компетентності щодо оцінки політичних рішень, політичних дій на предмет ризиків, аналізу допустимих політичних ризиків та можливостей управляти ними; виявляти тенденції ризикогенності в сучасному суспільстві задля запобігання політичним ризикам.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН 02 Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. ПРН 04 Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень. ПРН 07 Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності. ПРН 09 Можливість застосовувати широкий спектр політологічних теорій, концептів та методів для професійної інтерпретації та аналізу політики на національному та регіональному рівнях.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Освітній компонент сприяє формуванню у здобувачів таких компетентностей: Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій. Загальні компетентності (ЗК): ЗК 01 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 07 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): СК 04 Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК 05 Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу. СК 06 Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК 08 Здатність вирішення професійних завдань в умовах

	ризиків та криз.										
Зміст дисципліни	Політична ризикологія як наукова дисципліна; Парадигми дослідження політичного ризику; Класифікація ризиків; Виміри політичних ризиків; Ризик як політичне явище; Політична ризикологія як прикладна дисципліна; Особливості політичних ризиків в Україні; Формування політики та інституціональна основа оцінки ризику в ЄС; Політичні ризики трансформаційних процесів у країнах “нової демократії”.										
Методи навчання	Словесні, наочні методи; дедуктивний, індуктивний, аналітичний, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, демонстрація, метод проблемного викладу матеріалу (ігрові методи, дискусійна панель тощо).										
Інформаційне забезпечення	<p>Основні джерела: Кривошеїн В.В. Політична ризикологія: епістемологічний статус, предметна сфера, аналітичні інструменти [Текст] : монографія. Д. : Інновація, 2009. 316 с. URL: https://litpro2.oa.edu.ua/books/preview/7268 Віннічук О. В. Політичні ризики в умовах демократичної трансформації суспільства: теоретико-праксеологічний аналіз: Монографія. Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М. І., 2013. 220 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/605/ Віннічук О. В. Політичні ризики трансформаційних процесів у країнах "нової демократії" (ЦСЄ). Українська національна ідея: реальності та перспективи розвитку. 2013. Вип. 25. С. 71-76. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unir_2013_25_14 Віннічук О. В. Політична невизначеність як складова розвитку українського суспільства. Гуманітарні візії, 2016. 2(2). С. 7-12. URL: https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/aug/5848/vinnichukviziya22016.pdf УНЦПД Політичні ризики і політична стабільність в Україні. Випуск №17. URL: http://www.ucipr.org.ua/ua/publikatsii/doslidzhennia/pol-tichn-riziki-pol-tichna-stab-ln-st-v-ukra-n-vipusk-17</p>										
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Лекційні заняття (20 год.), семінарські заняття (16 год.), самостійна робота (54 год.); заочна форма: лекційні заняття (8 год.), семінарські заняття (4 год.), самостійна робота (78 год.).										
Система оцінювання результатів навчання	<p>Основними методами контролю відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання на семінарському занятті, модульна контрольна, самостійна робота (аналітичне завдання). Підсумковою оцінкою є екзамен.</p> <p>Розподіл балів, які отримують студенти</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Аудиторна робота</th> <th>Самостійна робота</th> <th>МКР</th> <th>Екзамен</th> <th>Сума балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>26</td> <td>10</td> <td>24</td> <td>40</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>	Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР	Екзамен	Сума балів	26	10	24	40	100
Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР	Екзамен	Сума балів							
26	10	24	40	100							
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	<p>Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».</p> <p>URL: https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view</p>										

Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота
Підсумковий контроль	Екзамен.
Локація	URL: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/